

Кафедра обліку і аудиту Дніпропетровського державного аграрного університету  
Відділ інвестиційної політики і розвитку місцевого самоврядування Ради з вивчення  
продуктивних сил України НАН України

Кафедра економічної теорії та фінансів Харківського регіонального інституту  
державного управління Національної академії державного управління при  
Президентові України

Кафедра менеджменту чернігівського державного технологічного університету

## IV Міжнародна періодична науково-практична конференція «АЛЪЯНС НАУК:

### ВЧЕНОМУ»

(18-19 березня 2009 р.)

### Збірник наукових праць

### Том 2

#### ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМКИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- Наукові дослідження в галузі економіки
- Історія. Філософія. Право
- Педагогіка та психологія вищої школи
- Дослідження та новини медицини
- Наукові дослідження в техніці
- Філологічний напрям

Дніпропетровськ

Ідентифікаційний код державного закладу вищої освіти України: 0012752  
Навчальна частина  
Прикарпатського  
інституту МАУП  
ім. М.Грушевського

*Василь М. Журавський*  
Василь М. Журавський  
М. Журавський



Сельское хозяйство не очень привлекательная отрасль для потенциальных инвесторов, здесь очень много рисков, в частности, такие как природно-климатические условия, биологические закономерности развития живых организмов, недостаточное количество квалифицированных кадров. В аграрной сфере наблюдается деиндустриализация и переход на ручной труд производства сельскохозяйственной продукции.

Абсолютные показатели инвестиций в основной капитал сельского хозяйства, охоты и лесного хозяйства в Украине в фактических ценах демонстрируют повышение показателей за шестилетний период в 5,9 раза, в то же время в торговлю за этот же период увеличение было более существенным, в 13,8 разы. Но не нужно забывать период 1990-2000 гг., когда выбытие основных средств почти втрое превышало их поступление. В 2007 году, в фактических ценах, инвестиции в сельское хозяйство составили 9519 млн. грн., легкую промышленность – 479 млн. грн., а в металлургическую промышленность – 11234 млн. грн., машиностроение – 5340 млн. грн., добывающая промышленность – 12142 млн. грн.

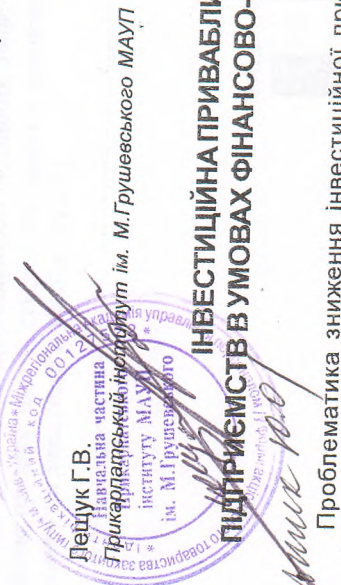
На данный момент времени назрела необходимость в установлении правильных взаимоотношений между тяжелой, легкой промышленностью и сельским хозяйством. Предлагаем последовательно наращивать инвестиции в следующей последовательности: сельское хозяйство – легкая промышленность – тяжелая промышленность.

Урегулировать направление инвестиций, а также тем самым исправить народнохозяйственные диспропорции можно следующим образом:

1. Следует особое внимание уделять развитию сельского хозяйства и легкой промышленности, как наиболее трудоемким отраслям народного хозяйства. Ускорить развитие энергосберегающих технологий, транспортных магистралей, производства стройматериалов и рыночной инфраструктуры.
2. Необходимо разработать сбалансированный долгосрочный план развития народного хозяйства, учитывающий опыт прошлого и перспективы будущего. Следует перейти к годовому планированию инвестиций, а также стратегическим пятилетним планам.
3. Укрепить законодательство по вопросам инвестиций. Перед законом должны быть все равны (отечественные или иностранные компании). Планы развития народного хозяйства страны после утверждения их законодательными органами приобретают силу закона.
4. Следует изыскивать новые финансовые источники. Государственные инвестиции не смогут удовлетворить потребности экономики страны.
5. Выбирать оптимальные варианты инвестиций, руководствуясь достижением максимального экономического эффекта при минимальных вложениях. Следует ограничивать распыление инвестиций, направляя их в те отрасли и районы, где они могут дать наибольший эффект. При выборе

оптимальных вариантов строительства необходимо ориентироваться на развитие преимуществ страны. Так, Украина обладает благоприятными условиями для развития сельского хозяйства, поэтому капиталовложения должны направляться в строительство животноводческих комплексов.

6. Передовые районы и области должны получать больше средств. Первоочередное направление инвестиций в такие районы может обеспечить быстрое развитие экономики страны.



### ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Проблематика зниження інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, ділової активності на інвестиційному ринку України та нестабільності національної економіки в умовах фінансово-економічної кризи є достатньо актуальними й пріоритетними завданнями для вирішення як на макро-, так і на мікрорівнях та при формуванні державної інвестиційної політики.

Одним із пріоритетних напрямів державної інвестиційної політики України є підвищення інвестиційної привабливості підприємств, галузей та регіонів, а також проведення системних і комплексних заходів щодо стимулювання й залучення іноземного та вітчизняного капіталів. Проте, в умовах сьогодення інвестиційна привабливість регіонів, галузей та підприємств значно знизилась, причино-наслідковим зв'язком даного процесу є вплив факторів фінансово-економічної кризи. Інвестиційна привабливість вітчизняних підприємств безпосередньо впливає на формування рівня розвитку галузі та регіону, що в свою чергу визначає темпи функціонування вітчизняного інвестиційного ринку, обсяги та джерела інвестиційних ресурсів.

З метою виявлення перспектив доступності фінансових ресурсів для досягнення інвестиційних цілей здійснюється визначення інвестиційної привабливості окремого напрямку чи сфери діяльності, що враховує комплекс чинників, які формують зовнішні умови для реалізації інвестиційного проекту [1]. В умовах фінансово-економічної кризи визначення інвестиційної привабливості підприємств є достатньо не простим завданням, оскільки на даний процес впливають змінні зовнішні фактори впливу, нестабільність економіки та високий ступінь ризикованості і непередбачуваності подій.



Інвестиційна привабливість підприємства – це інтегральна характеристика підприємств з позиції перспектив розвитку, обсягу і можливостей збуту продукції, ефективності використання активів і їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості. Тобто її можна охарактеризувати як доцільність вкладення в підприємство вільних грошових коштів [1]. Теоретичні дослідження дозволяють виокремити певні фактори оцінювання інвестиційної привабливості підприємств (табл. 1).

Таблиця 1. Фактори оцінювання інвестиційної привабливості підприємств

- загальна характеристика виробництва;	- економіко-географічне положення;
- характеристика технічної бази підприємства, технології, вартість основних фондів, коефіцієнт зношення;	- галузева приналежність; статус власності; інтелектуальний капітал підприємства;
- номенклатура продукції, що випускається;	- діловий імідж керівництва підприємства;
- виробнича потужність, можливість нарощування виробництва;	- лояльність клієнтів; вартість бренду;
- місце підприємства в галузі, на ринку;	- положення на ринку; конкурентоспроможність підприємства;
- рівень монополності стану підприємства;	- збалансованість контрольних карт;
- характеристика дирекції, схеми управління, чисельність персоналу, його структура, заробітна плата;	- оборотність капіталу; фінансова стійкість підприємства; прибутковість (рентабельність) діяльності;
- статутний фонд, власники підприємства, номінал та ринкова ціна акцій, розподіл пакета акцій;	- платоспроможність і ліквідність; структура активів і капіталу [2].
- структура витрат на виробництво, в т.ч. за основними видами продукції, їхня рентабельність;	
- обсяг прибутку та його використання за звітний період;	
- фінанси підприємств [1].	

Оскільки, при оцінюванні інвестиційної привабливості інвестор визначає доцільність майбутнього капіталовкладення, необхідно особливо увагу звернути на раніше реалізовані інвестиційні проекти на даному підприємстві. Саме тому, наведені у таблиці фактори оцінювання інвестиційної привабливості підприємств слід також доповнити аналізом раніше реалізованих інвестиційних проектів, тобто наскільки ефективно та в повному обсязі були використані інвестиційні ресурси, досягнуті показники окупності та прибутковості проектів тощо.

Оцінка та аналіз інвестиційної привабливості підприємства, з одного боку, – це основа для розроблення його інвестиційної політики, а з іншого, – можливість виявити недоліки у діяльності підприємства, передбачити заходи щодо їх ліквідації та поліпшити можливість залучення інвестиційних ресурсів. А це, у свою чергу, дає можливість інвесторам визначитися у своєму рішенні про інвестування у дане підприємство [3].

За останні роки інвестиційний ринок України характеризується динамічним розвитком, високим попитом на інвестиційні ресурси та достатньо високим рівнем зацікавленості іноземних інвесторів, а отже й інвестиційною привабливістю, свідченням цього є статистичні дані щодо прямих іноземних інвестицій в Україну (рис. 1).

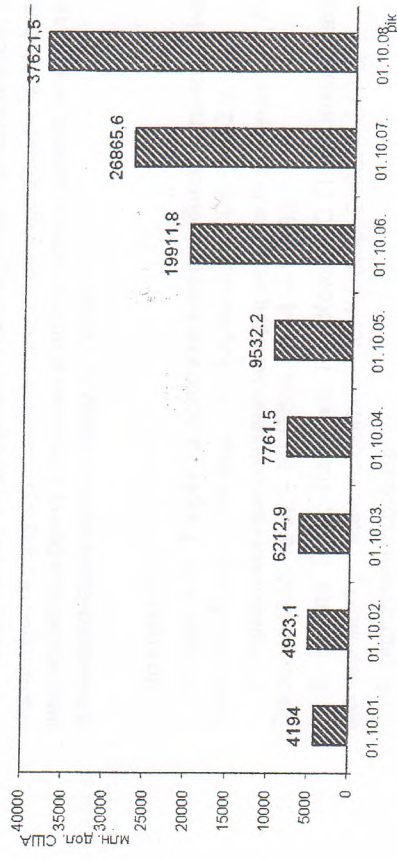


Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну за період 2001-2008 рр., млн. дол. США [4]

Проте, у 2009 році під впливом факторів фінансово – економічної кризи значно зменшились обсяги та джерела інвестиційних ресурсів, а отже й інвестиційна привабливість вітчизняних підприємств. Зокрема, обсяги надходжень прямих іноземних інвестицій в Україну за січень 2009 року оцінено у 259 млн. дол. США, що майже у 3 рази менше, ніж у відповідному місяці 2008 року (757 млн. дол. США) та у 3,5 рази менше, ніж середньомісячний обсяг того ж року. Чистий притік прямих іноземних інвестицій у січні 2009 р. склав лише 180 млн. дол. США [5]. Досліджуючи та аналізуючи вітчизняні підприємства за інвестиційною привабливістю щодо галузей виробництва чи надання послуг, зокрема протягом 2006-2007 рр., слід виокремити підприємства галузей промисловості й транспорту (рис.2).

Проте, дана динаміка залучення інвестиційний в основний капітал за видами економічної діяльності значно зменшилась на початку 2009 року (вплив факторів фінансово-економічної кризи, зростання відсоткових ставок



за наданими кредитами, дестабілізація банківської системи України, не послідовна монетарна політика НБУ та ін.). Підвищення інвестиційної привабливості та максимального залучення інвестиційний в основний капітал слід очікувати протягом 2010-2012 рр. у зв'язку із проведенням в Україні Євро-2012, а отже, можна вважати, що, зокрема, сфери діяльності готельного та ресторанного бізнесу стануть у більшій мірі інвестиційно привабливими й розвинутими.

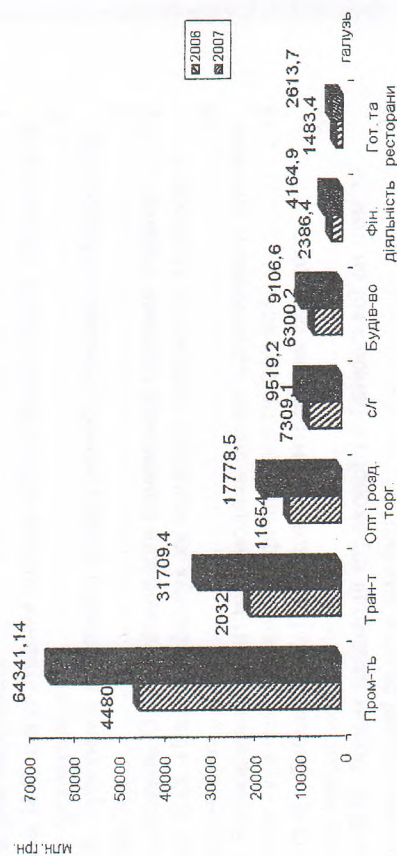


Рис. 2. Динаміка обсягів інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності (у фактичних цінах) за період 2006-2007 рр., млн. грн. [5]

Таким чином, досліджуючи та аналізуючи інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств слід виокремити наступні аспекти:

1. За період 2001–2008 рр. інвестиційну привабливість національної економіки загалом можна оцінити за високими динамічними темпами розвитку й значними обсягами залучення прямих іноземних й вітчизняних інвестицій.
2. Кінець 2008 р. - початок 2009 р. характеризується впливом факторів фінансово-економічної кризи, зниженням інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, зменшенням обсягів прямих іноземних та вітчизняних інвестицій, скороченням кількості реалізованих інвестиційно-інноваційних проектів тощо.
3. При ранжуванні підприємств за інвестиційною привабливістю протягом 2006-2007 рр. слід виокремити наступні види економічної діяльності, а саме: промисловість, транспорт, оптова та роздрібна торгівля, при цьому, з достатньо високим потенціалом залишаються сфери готельного та ресторанного бізнесу у зв'язку із проведенням в Україні Євро-2012.

4. Підвищення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств є одним із найважливіших пріоритетів державної інвестиційної політики України, що в свою чергу впливатиме на рівень розвитку інвестиційного ринку загалом та галузей економіки зокрема.

5. Виважена та послідовна монетарна політика НБУ, стабілізація валютного ринку, системна та комплексна інвестиційна державна політика сприятимуть стабілізації інвестиційного ринку України, мобілізації та диференціації інвестиційних ресурсів в умовах фінансово-економічної кризи.

Таким чином, підвищення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, акумулювання інвестиційних ресурсів та активізування інвестиційного ринку є одними із пріоритетних шляхів виходу та подолання фінансово-економічної кризи в Україні.

#### Література:

1. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посібник. – 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 432 с.
2. Управління інвестиціями на підприємстві /Козаченко Г.В., Антіпов О.М., Ляшенко О.М. та ін. – К.: Лібра, 2004. – С.368.
3. Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Основи інвестиційного менеджменту: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2008. – 340 с.
4. <http://www.in.gov.ua>
5. <http://www.bank.gov.ua>

Матвійчук О. А.

Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана

## ЗНАЧЕННЯ ПРИБУТКУ ДЛЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Прибуток є важливою і головною рушійною силою економіки ринкового типу, основним спонукальним мотивом діяльності підприємців в умовах ринкової економіки, певним гарантом прогресу економічної системи, а відсутність прибутку - ясравий доказ регресу й соціальної напруженості. Вважається, що прибуток є основним джерелом фінансових ресурсів на мікро- і макрорівні. А роль прибутку як показника, який найбільш повно відображає ефективність виробництва, обсяг і якість виробленої продукції, рівень продуктивності праці, динаміку рівня собівартості та характеризує